

Етика III разреди

Предметни професор: Весна Гаврић

Е маил: gavric.vesna@outlook.com

Ученици који долазе на час: 21.12.20202. - III1 – претчас – клуб ученика

25.12.20202. - III8 – претчас – клуб ученика

25.12.2020. - III7 – четврти час – клуб ученика

ЕУТАНАЗИЈА

Ријеч еутаназија има двије грчке саставнице: eu – лијепо, добро и лако и – thanatos – смрт. Како завршити живот „достојанствено“ – питање је и термин чије се значење често тумачи. Употребљава се за етички потпуно различите догађаје. Назив еутаназија први је у 17. вијеку употребио Францис Бацон, у „Новом Органону“. Умирање са достојанством за различите људе значи посве различите ствари:

- оно с једне стране значи напуштање лијечења које само значи продужавање живота и примјерену контролу боли и других симптома;
- с друге стране, под овом се ознаком мисли на еутаназију или асистирано самоубиство.

У средњем вијеку смрт је била често тема и свакодневног религиозног, литералног живота. Са развојем медицине и њезиних техничких помагала смрт и патња су се све даље одгајале и одмицале из средишта човјекове пажње. Савремена свјетска популација постаје све старија. Као почетак старости данас се означава човјекова доб након седамдесет и пете године. Иако моћна медицина није и свемоћна, и смрт је нешто са чим се често сусрећемо, као и са њезиним негирањем и потискивањем из друштвених разговора као табу теме. Савремено друштво је ипак потрошачко друштво свакодневних ужитака у којем се ријеч смрт спомиње, осим као садржај криминалистичких филмова. Многи чланови овог друштва не подносе ни мање тешкоће, неугодности или фрустрације. Смрт ипак значи прекид са свим угодним и лијепим у животу, што већини људи представља основно у животу, па се зато не плаше чак и у мислима. Неизљечиво болестан, а поготово умирући човјек, сматра се и медицинским неуспјехом, и зато о томе не треба говорити. Смрт је у овом оваквом озрачју негација свега што је планирано и са њом све завршава. Смрт је у овом озрачју негација свега што је планирано и са њом све завршава. Вриједност људског живота је сигурно основна вриједност коју човјек и свако живо биће има вриједност постојања. Религиозно је допуштено одузимање живота у рату или на основу људске пресуде дозвољено је угрожавање властитог живота из

пременитих мотива борбе за религиозну афирмацију или одбрану домовине. Истовремено се максимално осуђује на насилно скражење живота зато штодотична особа не може више издржати неизмјерну патњу или зато што је превише слаба за борбу са животним недаћама. Позната су самоубиства због неиздрживих болова.

Еутаназија, међутим, не може бити ни хумано ни милосрдно рјешење јер се лишава свога постојања човјек – патник, умјесто да се елиминише патња. Под појмом хумано подразумјевамо све оно да се потврде квалитете које човјека разликују од мањеразумљивих живих бића. Имамо АКТИВНУ, ПАСИВНУ И ИНДИРЕКТНУ ЕУТАНАЗИЈУ.

АКТИВНА – термин еутаназија постаје активни медицински захват, у сврху окончања живота, на захтјев патника.

ПАСИВНА еутаназија - назива се „прекид или неувођење бесмисленог лијечења“, што у медицинској пракси значи давати искључиво неагресивну или симптоматску терапију.

ИНДИРЕКТНА еутаназија - се односи на лијечење чија нуспојава може бити скражење живота. Фрустрирајуће је када се термин еутаназија укључи у појам нечега што се мора подузети како би се људска патња умањила и живот ипак поправио. У поступку смиривања боли и других симптома код болесника употребљавају се етички аргументи који се заснивају на размишљању о посутпцима са двоструким ефектом. Овај начин размишљања може убрзати или изазвати смрт. Историјски ово размишљање везано је за католичку моралну теологију.